

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	054-06-313
Дата	20, 03 2020

1217
Илия

ЧРЕЗ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ВЪПРОС

от Дора Янкова, народен представител от ПГ „БСП за България“

На основание чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 95, ал.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасям въпрос

ОТНОСНО: пенсионирането на моряците, плавали под български флаг към „Океански риболов“ и „БМФ“, които все още не са придобили правото да получат пенсия за осигурителен стаж и възраст, предвид изискванията на § 4, ал. 1 от пр.закл.разп., във вр. с чл. 69б от КСО

Уважаема г-жо Министър,

На 21.02.2020 г. отправих към Вас въпрос за пенсионирането на моряците, плавали под български флаг – „Океански риболов“ и „БМФ“, които все още не са придобили правото да получат пенсия за осигурителен стаж и възраст. Обръщам се към Вас във връзка с Вашият отговор на моя въпрос, получен на 28.02.2020 г. Не съм удовлетворена от отговора и аргументите ми за това са следните:

Факт е, че Република България в лицето на отговорните институции - Министерски съвет и МТСП не са изпълнили задължението си по чл. 2, ал.1 от ратифицираната, обнародвана в ДВ и влязла в сила Конвенция № 71 относно пенсиите на моряците, по която България е страна, да въведат в КСО член регламентиращ условията за пенсиониране на моряците съгласно правните

норми на чл.3, ал.1 от Конвенцията. Въпреки, че изискванията на чл. 2, ал. 1 от Конвенцията не бяха въведени в КСО до 01.01.2011г. моряците се пенсионираха при две изисквания, които отговаряха на чл.3, ал.1 от Конвенцията, а именно: задължителен стаж на работа по море 10 год. за първа и 15 год. за втора категория труд и възраст 57 год. Без да има предвиден гратисен период и „разпоредби за запазване на правата, които са процес на придобиване от лицата, които престават да попадат под действието на този режим”. Родените по-късно, които трябваше да се пенсионират след 01.01.2011г.бяха причислени към §4, ал.1 от ПЗР на КСО (чл. 69б от КСО) и за да се пенсионират трябва да изпълнят още едно изискване - за сбор от възраст и стаж 100 точки за мъжете.

Аргументите на МТСП, че с причисляването на моряците към този параграф и член от КСО не се нарушават правните норми на чл.3, ал.1 от Конвенцията са следните:

1. Цитирам: „В тази връзка считам, че правото на т.нар. ранно пенсиониране е гарантирано за всички работещи при специфични условия на труд, в това число и за моряците. В този смисъл изискванията на чл.2, ал.1 от Конвенцията са изпълнени, тъй като **тя урежда общите задължения на държавата** да въведе или да осигури въвеждането съобразно националното законодателство на пенсионен режим за моряците, които се оттеглят от морска служба.” Не става ясно за какви общи задължения на държавата става дума при условие, че в чл.2, ал.1 от Конвенцията има едно единствено изискване и то е - осигуряване на преференциален режим за пенсиониране на моряците отговорящ на правните норми на чл.3, ал.1 от Конвенцията и то не е равнозначно на „**в българското законодателство са въведени редица благоприятни възможности за пенсиониране на моряците**”, макар че единствената възможност за пенсиониране им е по §4, ал.1 от ПЗР на КСО /чл.69б от КСО/.

2. Считаме, че с § 4, ал.1 от ПЗР на КСО (чл. 69б от КСО) не се нарушават изискванията на чл. 3, ал. 1 от Конвенцията, тъй като в него не е фиксиран стажа на работа по море. Не се коментира обаче факта, че в члена липсват изисквания за сбор от възраст и стаж 100 за мъжете, което включва освен стажа на работа по море и стажа положен по КТ на Република България, както и приравняването му към трета категория.

С прибавянето на клаузи към международен договор, което е абсолютно недопустимо, освен ако той не е денонсиран, Република България и в частност МТСП грубо нарушават международното право и правните норми на Конвенция № 71 относно пенсиите на моряците, по която Република България е страна.

3. Другият аргумент е, че трябва да има равнопоставеност при работещите първа и втора категория труд, към които категории спадат и моряците. Не се коментира обаче факта, че правата на работещите в страната и тези в крайбрежния флот, тъй наречените „морски лица” се

регламентират от КТ на Р.България и съгласно правните му норми са на постоянни трудови договори и целогодишен стаж.

„Моряк” е всяко лице наето като член на екипажа на кораба на борда на плавателни съдове, които се използват за търговско морско корабоплаване. **Такова понятие липсва в КСО.**

Правото на труд на моряците се определя от КТК, изискванията на международните конвенции и приетата с ПМС № 226 Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприетателя, **а не от КТ на Р.България.**

Съгласно чл. 6, ал. 3 от Наредбата **„Максималната продължителност на непрекъснатата работа на борда на кораба не може да надвишава 8 месеца.”** След слизането си от кораба на моряците не им върви трудов стаж, защото са в неплатен отпуск.

По тази причина, ако примерно на работещите първа и втора категория труд по КТ на Р.България са им необходими 20 години трудов стаж, за да изпълнят изискванията на § 4, ал.1 от ПЗР на КСО, моряците трябва да работят 30 години, за да набавят същия стаж, предвид факта, че работят само на срочни трудови договори и затова не може да се говори за равнопоставеност, а по-скоро за дискриминация спрямо моряците, които са поставени в условия за пенсиониране по националното ни законодателство в нарушение на чл.27 от Виенската конвенция за правото на договорите от 1969 година. Цитирам члена: **„Държавата не може да се позовава на своето национално законодателство, за да оправдае неизпълнението на международно поетото валидно задължение.”**

Предвид спецификата на работа при моряците и факта, че работят само и единствено на срочни трудови договори вероятността да покрият изискването за сбор от възраст и стаж 100 за мъжете до навършване на 60 години/ максималната възраст, до която **трябва да бъдат пенсионирани** съгласно изискването на чл.3, ал.1 от Конвенцията/ е почти нищожна.

Уважаема г-ж Министър,

Във връзка с посоченото до тук отправям към Вас следния въпрос: **Какъв е броят на „моряците”, плавали под български флаг към „Океански риболов” и „БМФ”, които все още не са се пенсионирали предвид изискванията на §4, ал.1 от ПЗР на КСО /чл.69б от КСО/?**

Надявам се, че ще дадете разпореждане на служителите от ТП на НОИ-гр.Бургас, при които се намират личните досиета на моряците от „Океански риболов” и на ТП на НОИ-гр.Варна, при които се намират личните досиета на моряците от „БМФ” да изготвят тази справка, за да се вземат необходимите мерки от страна на МТСП за привеждане фактическото положение на тия български моряци относно правото им за пенсиониране за осигурителен стаж и възраст в

съответствие с императивните изисквания на чл.3, ал.1 от Конвенция № 71 относно пенсиите на моряците и да се предотврати налагането на санкции от страна на Европейския съюз и Международната организация по труда за неспазване изискванията на ратифицираната с указ на Президиума на 6 ВНС ДВ бр.207/1949г., обнародвана в ДВ бр.№ 39/1997г. и влязла в сила на 10.10.1962г. Конвенция № 71 на МОТ, по която Р.България е страна.

Предвид факта, че максималната възраст, до която моряците трябва да бъдат пенсионирани е фиксирана (до 60 години), ако това изискване не се спазва няма как МТСП да се оправдава със „считаме че не нарушаваме чл.3, ал.1 от Конвенцията“, защото се нарушават императивните повели на разпоредбата, чието съдържание е част от вътрешното ни законодателство съгласно чл.5, ал.4 от Конституцията на Р.България и има пряко действие.

Моля отговорът на въпроса да е в писмен вид.

Дора Янков

